

Uvodnik

Slovensko društvo učiteljev tujega strokovnega jezika je 5. in 6. februarja 2010 organiziralo drugi nacionalni posvet na temo poučevanja/učenja in preučevanja tujih jezikov stroke v Sloveniji. Udeleženci so na dvodnevem posvetu spremljali številne prispevke učiteljev tujega jezika stroke, v pričujočem zborniku *Inter alia II* pa jih objavljamo deset, in sicer razdeljenih v izvirne znanstvene članke (trije prispevki), strokovne članke (štirje) in tri primere dobre učne prakse. Avtorice v vsakem sklopu smo razvrstili po abecednem vrstnem redu.

V prvem izvirnem znanstvenem članku z naslovom *Slovnica – obvezni izbirni dodatek?* avtorica Slavica Čepon opozarja na problem obrabe splošne angleščine zaradi obdobja nerabe tujega jezika na visokošolski stopnji ter na posledice tega pojava za nadaljnje učenje poslovne angleščine, ki se začne šele v drugem letniku študija. Kot možno rešitev in eno od vsebin predavanj v prvem letniku študija avtorica predlaga poučevanje/učenje slovnice v poslovnem kontekstu. Avtorica nas v prispevku popelje skozi pomen slovnice in nasprotujoča mnenja o tem, ali naj bo poučevanje slovnice eksplicitno ali implicitno. V zaključku prispevka poudari še pomen slovnice za doseg komunikacijske zmožnosti, kar je cilj vsakega poučevanja/učenja tujega jezika.

Nataša Gajšt se v prispevku osredotoča na težavo usvajanja tujih strokovnih terminov, za katero kot rešitev ponuja izdelavo dvojezičnih terminoloških zbirk z določenega strokovnega področja. Cilj terminološke zbirke, ki jo študenti sestavijo na osnovi angleških definicij strokovnih terminov in njihovih prevodov, je pridobitev informacije o pomenu termina in iskanje slovenske ustreznice. S tem metodičnim pristopom študenti tujega jezika stroke razvijajo tudi številne vzporedne veščine, kot na primer aktivno rabo tiskanih in spletnih terminoloških in slovarskih virov, selektivnost pri izboru definicij, avtonomno učenje in prevajanje. Avtorica v sklepnem delu ovrednoti potenciale in omejitve opisane aktivnosti in ugotovi uspešnost doseganja zadanih ciljev.

Sklop izvirnih znanstvenih člankov zaključí prispevek Violete Jurković, ki obravnava povezavo med jezikovnimi strategijami in jezikovno zmožnostjo. Temeljne ugotovitve iz raziskave so uporabne za učence in učitelje za poučevanje/učenje tujega jezika stroke, najverjetneje v obliki učenja uporabe jezikovnih strategij za izboljšanje procesa učenja učencev tujega jezika stroke. Pri tem jim avtorica priporoča poudarek na strategijah, ki učence jezika stroke spodbujajo k neodvisni uporabi tujega jezika ob istočasni oceni lastnega napredka, vse z namenom dvigovanja samozavesti in znižanja napetosti, ki je tipična za učence tujega jezika stroke na nižjih ravneh jezikovne zmožnosti.

V prvem izmed strokovnih člankov Vesna Jevremović obravnava modele pogajanj kot pomoč pri učenju poslovne angleščine, obenem pa izpostavi razloge za dodatno izobraževanje študentov o spretnosti pogajanja v tujem jeziku. Gre namreč za zahtevno vsebinsko področje, zato je poznavanje sporazumevalnih struktur in terminologije za komunikacijo v poslovnem svetu pomembno. Uporaba modela pogajanj, ki je nadgrajen s tujejezikovnimi vidiki, postane zanimivo in učinkovito sredstvo pri poučevanju/učenju poslovne angleščine. Avtorica pokaže, da ima znanje o modelu pogajanj pozitiven učinek na poslovno angleščino, ki jo uporabljajo študentje, saj združuje izboljšanje splošne angleščine in uporabo poslovne terminologije ob nalogah, kjer morajo študenti učinkovito izpeljati celoten proces pogajanja v angleščini.

Sklop strokovnih člankov se nadaljuje s prispevkom Darje Mertelj, ki govori o učnih načrtih, ravneh znanja tujega jezika stroke in gradivih v višješolskih strokovnih programih. Avtorica ugotavlja, da politika poučevanja/učenja tujih jezikov v slovenskem šolstvu po srednješolski ravni ne podpira poučevanja/učenja tujih jezikov stroke, kar velja tudi za področje višjih šol, kjer se kaže predvsem v zmanjšanem obsegu tujega jezika stroke po prenovi učnih načrtov. Osrednji del prispevka temelji na rezultatih raziskave, ki je bila izvedena s pomočjo preučevanja prenovljenih učnih načrtov in ankete med višješolskimi predavatelji tujega jezika stroke. Pomemben del prispevka predstavljajo pobude za izboljšanje stanja na področju kurikula in organizacije pouka, priprave učnih gradiv ter vstopnih in izstopnih ravni znanja tujega jezika stroke, ki jih v zaključnem delu prispevka ponuja avtorica.

Prispevek Andreje Pignar Tomanič in Andreje Kostanjevec obravnava vprašanje povečanja učinkovitosti poučevanja/učenja tujega jezika stroke s kombiniranjem kontaktnih ur in e-učenja. Poleg pregleda možnosti teh kombinacij so izpostavljene tudi nove kompetence učitelja, ki morajo ustrezati tovrstnemu pouku tujega jezika stroke. Avtorici predstavita tudi izkušnje s takim procesom poučevanja/učenja tujega jezika stroke, ki vključuje individualni stik med študentom in učiteljem »na daljavo«, ter kombinacijo dela na kontaktnih srečanjih in e-učenja.

Prispevek avtorice Polone Vičič obravnava učna gradiva za poučevanje/učenje angleščine kot jezika stroke, in sicer naslednji dve področji: pripravo učnih gradiv in drugič izbiro komercialnih učnih gradiv, gradiv pripravljenih po meri ciljne skupine učencev ter izbiro splošnih in specifičnih učnih gradiv za poučevanje/učenje angleščine kot jezika stroke. Avtorica v prispevku z evalvacijo kombiniranega poučevanja/učenja tujega jezika stroke uspešno poveže teorijo področij izbire in priprave učnih gradiv s prakso poučevanja/učenja angleščine v logistiki na visokošolski ustanovi. Glavna misel, da morajo učitelji za poučevanje/učenje angleščine kot jezika stroke uporabljati učna gradiva, ki bodo glede izbranih tem, besedišča, jezikovnih funkcij, struktur in ponujenih jezikovnih sposobnosti zadovoljila posebne potrebe določene ciljne skupine učencev, je pri avtorici jasno vidna. Članek konča z napovedjo praktične uporabe rezultatov ankete, in sicer s ponovno evalvacijo in posodobitvijo na podlagi mnenj študentov.

Zadnji sklop, ki vključuje prispevke na temo dobrih učnih praks, se začne s prispevkom Klavdije Hrenko Podergajs in Tanje Ostrman Renault. Avtorici v njem

predstavita izziv, s katerim se bomo v prihodnosti morali najverjetneje soočiti vsi učitelji tujega jezika stroke - študij na daljavo oziroma e-študij. V prispevku je prikazan primer uspešne uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije pri poučevanju/učenju tujega jezika stroke. Avtorici izpostavita tudi prednosti in pomanjkljivosti takega pristopa, nato pa predstavita model oziroma izvedbo poučevanja tujih jezikov stroke v visokošolskih strokovnih študijskih programih. V zaključku na temelju evalvacijske raziskave poudarita, da uspeh študentov na daljavo/na e-študiju ne zaostaja za uspehom študentov na tradicionalnem študiju.

Drugi prispevek predstavi učno gradivo za italijanščino - jezik, ki se komajda pojavlja na področju tujega jezika stroke, zato smo ga zato še posebej veseli. Gre za študijsko gradivo Maje Maričić za poučevanje/učenje italijanščine na začetni ravni na področju gostinstva in turizma z naslovom *Strokovna terminologija v italijanskem jeziku*. Učbenik ima veliko elementov delovnega zvezka in temelji predvsem na komunikacijskem pristopu: poleg učenja splošnega jezika so v proces učenja vključeni številni situacijski dialogi s specifičnega področja gostinstva in turizma. Učne enote vsebujejo tudi medkulturne vsebine, ki naj bi dodatno omogočile boljše razumevanje interesov italijanskih gostov v Sloveniji in uresničitev njihovih pričakovanj.

Marija Plut v prispevku predstavi projektni pristop k poučevanju tujega jezika stroke na primeru poslovne angleščine. Teoretičnim osnovam sledi model pedagoške prakse poučevanja angleščine na višješolskem strokovnem programu za ekonomiste. Avtoričin metodični pristop zajema pet projektnih faz, od pripravljalne faze in načrtovanja ter predstavitve projekta do preverjanja in ocenjevanja rezultatov. Avtorica argumentirano zaključi prispevek z navedbo koristi projektnega dela za povečanje ravni znanja tujega jezika stroke ter za pridobivanje organizacijskih in raziskovalnih veščin za reševanje problemov iz resničnega življenja.

Urednice